

સામાન્ય નિર્દેશ :

1. વિદ્યાર્થી તેનો રોલ નંબર પ્રશ્નપત્રના પહેલા પાને લખે.
2. પહેલાં પ્રશ્નપત્રને ચકાસી લેવું. પ્રશ્નપત્રમાં આપેલાં કુલ પાનાં અને પ્રશ્નોની સંખ્યા એટલી જ છે જેટલી પ્રથમ પાના ઉપર છે તે જોઈ લેવું અને પ્રશ્નો ક્રમવાર છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું.
3. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના (objective type) વિકલ્પો દા. ત. (A), (B), (C) અને (D) માંથી જે ઉત્તર લખવો હોય તેને આપેલી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખવો.
4. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોની સાથે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર નિર્ધારિત કરેલા સમયમાં આપવા. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે અલગથી સમય નહીં આપવામાં આવે.
5. ઉત્તર પુસ્તિકામાં નિર્દેશ કરેલ સ્થાન સિવાય બીજા કોઈ પણ સ્થાને રોલ નંબર તથા અન્ય ચિહ્ન લખવાથી પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવશે.
6. પોતાની ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/S/A/G સેટ **A** લખવી.
7. પ્રશ્નપત્ર બે ભાષામાં છે. કોઈ પણ શંકા નિર્માણ થાય તો અંગ્રેજી ભાષાંતરને પ્રમાણભૂત ગણવું.

ACCOUNTANCY

હિસાબ લેખન

(224-G)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સમય : 3 કલાક]

[કુલ ગુણ : 100

Note : (i) Answer **All** the questions.

(ii) Marks allotted for each question are indicated against it.

સૂચના : (i) બધા પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.

(ii) પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે ગુણ દર્શાવેલ છે.

1. “The business enterprise and its owners are separate” is the theme of

- (A) convention of consistency
- (B) business-entity concept
- (C) convention of full disclosure
- (D) dual-aspect concept

1

‘વ્યવસાયિક ઉપક્રમ અને તેની માલિકી બન્ને જુદા છે’ આ મૂળભૂત ધારણા છે :

- (A) સમનુરુપતાની પરિપાટી ની
- (B) વ્યવસાયિક એકમ અવધારણાની
- (C) પૂર્ણ પ્રકટીકરણની પરિપાટી ની
- (D) દ્વિપક્ષીય અવધારણાની

2. Income received in advance ₹ 7,000. What effect will the transaction have on the accounting equation?

1

- (A) Increase and decrease in asset
- (B) Increase and decrease in liability
- (C) Increase in asset and increase in liability
- (D) Increase in liability and decrease in asset

₹ 7,000 આગાઉથી આવક પ્રાપ્ત થઈ. આ લેવનદેવળનું લેખાંકન સમીકરણ પર શું અસર પડશે?

- (A) મિલકતમાં વધારો કે ઘટાડો
- (B) જવાબદારીમાં વધારો કે ઘટાડો
- (C) મિલકતમાં વધારો અને જવાબદારીમાં ઘટાડો
- (D) જવાબદારીમાં વધારો અને મિલકતમાં ઘટાડો

3. Which of the following is the book of original entry?

1

- (A) Trial Balance
- (B) Journal
- (C) Ledger
- (D) None of the above

નીચેનામાંથી કઈ ખાતાવાહી ચોપડી મૂળ પ્રવેશ ની પ્રસ્તુક છે?

- (A) કાચું સરવૈયું
- (B) આમનોંધ
- (C) ખાતાવાહી
- (D) ઉપરમાનું એકેય નહિ

4. Under which method of depreciation, the amount of depreciation goes on reducing year after year?

1

- (A) Straight-line Method
- (B) Diminishing Balance Method
- (C) Both (A) and (B)
- (D) None of the above

ઘસારાની કઈ પદ્ધતિ હેઠળ મૂલ્યાંકનનું પ્રમાણ દર વર્ષ ઘટતુ જાય છે?

- (A) સીધી રેખા પદ્ધતિ
- (B) ઘટતી સંતુલન પદ્ધતિ
- (C) ઉપરના (A) અને (B) બન્ને
- (D) ઉપરમાનું એકેય નહિ

5. Carriage inward is shown in the

- (A) debit side of Trading Account
- (B) debit side of Profit and Loss Account
- (C) credit side of Trading Account
- (D) credit side of Profit and Loss Account

1

ભાંડુ આવકને બતાવામાં આવે છે

- (A) ટ્રેડિંગ એકાઉન્ટની ડેબિટ બાજુ
- (B) નફો અને નુકસાન ખાતાની ડેબિટ બાજુ
- (C) ટ્રેડિંગ એકાઉન્ટની ક્રેડિટ બાજુ
- (D) નફો અને નુકસાન ખાતાની ક્રેડિટ બાજુ

6. Which of the following is not included in Central Processing Unit (CPU)? 1

- (A) Control Unit
- (B) Memory Unit
- (C) Arithmetic and Logic Unit
- (D) Output Unit

નિચેનામાંથી કયુ વિકલ્પ પ્રોસેસિંગ યુનિટમાં સમાવિષ્ટ નથી?

- (A) કંટ્રોલ એકમ
- (B) મેમરી એકમ
- (C) અંકગણિત અને તર્ક એકમ
- (D) આઉટપુટ એકમ

7. State any *three* limitations of accounting. 3

હિસાબી લેખન ની કોઈપણ ત્રણ મર્યાદાઓ જણાવો

8. What is transfer voucher? Give a specimen of transfer voucher. 3

ટ્રાંસફર વાઉચર એટલે શું? ટ્રાંસફર વાઉચરનો નમૂનો આપો.

9. Define (a) Trial Balance and (b) Suspense Account. 3

વ્યાખ્યાયિત કરો : (a) કાર્યું સરવૈયું (b) સસ્પેન્સ એકાઉન્ટ

- 10.** Classify the following assets into fixed and current assets : 3
 Cash in Hand; Debtors; Land and Building; Stock of Goods;
 Furniture; Plant and Machinery.
- નીચે આપેલ મિલકતોને સ્થિર અને ચાલુ મિલકતોમાં વર્ગીકૃત કરો:
 હાથમાં રોકડ, દેવાદાર, જમીન અને મકાન, માલ-સામાન નો સ્ટોક, ફર્નીચર, પ્લાન્ટ અને મશનરી
- 11.** What do you mean by computerized accounting? 3
 કમ્પ્યુટરાઈઝડ એકાઉન્ટિંગથી તમારો શો અભિપ્રાય છે?
- 12.** What is the meaning of Compound or Combined Journal Entries?
 Explain with an example. 4
 કમ્પાઉન્ડ અથવા કમ્બાઈન્ડ આમનોંધો નો શો અર્થ છે? ઉદાહરણ વડે સમજાવો.
- 13.** Explain the following types of errors with an example each : 4
 (a) Compensating Errors
 (b) Errors of Commission
 (c) Errors of Omission
 (d) Errors of Principles
- ઉદાહરણ સાથે નીચે આપેલ ભૂલોના પ્રકારને સમજાવો
 (a) વળતરની ભૂલો
 (b) કમીશનની ભૂલો
 (c) ઓમિશનની ભૂલો
 (d) સિદ્ધાંતોની ભૂલો
- 14.** Explain how accounting is useful to (a) government and (b) investors. 5
 સમજાવો કે નામું કેવી રીતે (a) સરકાર અને (b) રોકાણકારો માટે ઉપયોગી છે.
- 15.** What is meant by ‘convention of conservatism’? 5
 “દૂરદર્શિતાના હિસાબી સિદ્ધાંત” એટલે શું ?

16. From the following particulars, prepare a Purchases Returns Book of Bhalla Carpets, Jalandhar :

5

- 01.04.2018 Returned to Nirbhay Mills of Surat 100 pieces 2'×4' shapes @ ₹ 400 per piece and 80 pieces 5'×8' shapes @ ₹ 400 per piece
- 13.04.2018 Returned to B.B.N. Chemicals, Banaras 30 sceneries 3'×4' shapes @ ₹ 900 per piece and 40 full cut skins @ ₹ 200 per piece
- 21.04.2018 Returned to Dilshad Carpets, Kolkata 70 foot mats 16''×24'' shapes @ ₹ 200 per piece (Trade discount 10%)

નીચે આપેલ વિગતોના આધારે ભલ્લા કારપેટ, જલંધર ની ખરીદીની રિટર્ન બુક તૈયાર કરો:

- 01.04.2018 સૂરતની નિર્ભય મિલમાં પરત 100 નંગ 2'×4' આકાર @ ₹ 400 પ્રતિ પીસ અને 80 પીસ 5'×8' આકાર @ ₹ 400 પ્રતિ પીસ
- 13.04.2018 બી.બી.એન. કેમિકલ્સ, બનારસ ને પાછા કર્યા : 30 સિનરિયો આકાર 3'×4' @ ₹ 900 પ્રતિ પીસ અને 40 ફુલ કટ સ્કિન્સ @ ₹ 200 પ્રતિ પીસ
- 21.04.2018 દિલશાદ કારપેટ્સ, કોલકત્તા ને પાછા કર્યા : 70 ફૂટ મેટ્સ 16''×24'' @ ₹ 200 પ્રતિ પીસ (વેપાર છૂટ 10%)

17. What is reserve? State any *three* general rules for creation of reserves.

5

અનામત એટલે શું ? અનામતની રચનાના કોઈપણ ત્રણ સામાન્ય નિયમો જણાવો.

18. What is Tally? What are the uses of the following short-cut keys?

5

- (a) F1
(b) F2
(c) F3
(d) F11

ટેલી એટલે શું ? નીચેની શોર્ટકટ કી ના શો ઉપયોગ છે

- (a) F1
(b) F2
(c) F3
(d) F11

19. What do you mean by external and internal liabilities? Explain with examples. 6

બાહ્ય અને આંતરિક જવાબદારીઓ દ્વારા તમારો શો અર્થ છે? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

20. Enter the following transactions in a petty-cashbook of Mr. Rajeswar : 6

		₹
01.05.2020	Imprest amount received	500
02.05.2020	Bought postage stamps	25
03.05.2020	Paid travelling expenses	78
07.05.2020	Paid for stationery	31
12.05.2020	Paid for courier	36
18.05.2020	Paid for cartage	59
25.05.2020	Paid for postage stamps	32
26.05.2020	Paid for stationery	42
31.05.2020	Paid for refreshment	75

શ્રી રાજેશ્વરની નાની રોકડ બુકમાં નીચેના વ્યવહારો દાખલ કરો

		₹
01.05.2020	અગાઉ પ્રાપ્ત રકમ	500
02.05.2020	ડાક ટિકિટોની ખરીદી	25
03.05.2020	યાત્રા ખર્ચાની ચુકવણી	78
07.05.2020	સ્ટેશનરી ની ખરીદી	31
12.05.2020	કુરિયર માટેની ચુકવણી	36
18.05.2020	ભાડાની ચુકવણી	59
25.05.2020	ડાક ટિકિટો માટેની ચુકવણી	32
26.05.2020	સ્ટેશનરી માટેની ચુકવણી	42
31.05.2020	અલ્પહાર માટેની ચુકવણી	75

21. State any six causes of disagreement in the balance of cashbook and passbook. 6

કેશબુક અને પાસબુકના બેલેન્સમાં મતભેદના કોઈપણ છ કારણો જણાવો.

22. What is ledger? What is the process of recording information in ledger? 6

લેઝર એટલે શું? લેઝર (ખાતાવાલી)માં માહિતી રેકોર્ડિંગની પ્રક્રિયા શું છે?

23. What are the *two* methods of providing depreciation? Give any *one* merit and *one* demerit of each. 6

અવમૂલ્યન (ઘસારો) આપવાની બે પદ્ધતિઓ કઈ છે? દરેકનો એક ગુણ અને એક ખામી બતાવો.

24. Define the term 'financial statements'. Write any *four* objectives of financial statements. 6

“ફાઈનાન્સિયલ સ્ટેટમેન્ટ” (નાણાકીય પત્રકો) શબ્દને વ્યાખ્યાયિત કરો. નાણાકીય નિવેદનો (પત્રકો) ના કોઈપણ ચાર ઉદ્દેશ્યો લખો.

25. (a) Write any *two* points of difference between Trading Account and Profit & Loss Account. 4

(b) From the following balances, prepare Trading and Profit & Loss Account : 6

	₹		₹
Opening Stock	10,000	Factory Expenses	28,000
Purchases	34,000	Telephone Charges	2,000
Sales	70,000	Carriage Inward	5,000
Wages	12,000	Closing Stock	25,000
Salaries	18,000	Interest Received	1,000
General Expenses	6,000	Purchases Returns	2,000

(a) વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતા વચ્ચેના તફાવતના કોઈપણ બે મુદ્દાઓ લખો.

(b) નીચે આપેલા સરવૈયા પર થી વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતું બનાવો.

	₹		₹
શરૂનો સ્ટોક	10,000	ફેક્ટરી ખર્ચ	28,000
ખરીદી	34,000	ટેલિફોન ખર્ચ	2,000
વેચાણ	70,000	આંતરિક ભાડું	5,000
મજૂરી	12,000	બંદ સ્ટોક	25,000
પગાર	18,000	મેળેલ વ્યાજ	1,000
સામાન્ય ખર્ચો	6,000	ખરીદ વાપસી	2,000

Or / અથવા

From the following Trial Balance and adjustments, prepare Final Accounts :

10

Trial Balance as on March 31, 2023

<i>Debit Balances</i>	₹	<i>Credit Balances</i>	₹
Opening Stock	4,600	Capital	15,720
Purchase	16,980	Sundry Creditors	5,960
Sales Returns	2,300	Sales	42,600
Wages	4,920	Discount Received	1,200
Salaries	5,000	Purchases Returns	3,120
Rent	1,680		
Discount Allowed	1,180		
Printing	680		
Interest	700		
Building	12,000		
Office Equipment	1,400		
Sundry Debtors	2,850		
Cash in Hand	450		
Cash at Bank	10,860		
Drawings	3,000		
	<u>68,600</u>		<u>68,600</u>

Adjustments :

- (i) Closing Stock—₹11,500
- (ii) Depreciate Building @ 10% and Office Equipment @ 20%
- (iii) Prepaid Rent—₹180
- (iv) Outstanding Salaries—₹1,000

નીચે આપેલ કાચા સરવૈયા અને હવાલાઓ ના આધારે વાર્ષિક ખાતું તૈયાર કરો.

31 માર્ચ 2023 ના રોજનું કાચું સરવૈયું

ઉધાર બાકી	₹	જમા બાકી	₹
શરૂઆતી સ્ટોક	4,600	મૂડી	15,720
ખરીદી	16,980	પરચૂરણ લેણદારો	5,960
ખરીદ વાપસી	2,300	વેચાણ	42,600
મજૂરી	4,920	પ્રાપ્ત છૂટ	1,200
પગાર	5,000	ખરીદ વાપસી	3,120
ભાડું	1,680		
મંજૂર છૂટ	1,180		
છપાઈ	680		
વ્યાજ	700		
મકાન	12,000		
કાર્યાલય ઉપકરણ	1,400		
પરચૂરણ દેવાદારો	2,850		
હાથમાં રોકડ	450		
બેંકમાં રોકડ	10,860		
ઉપાડ	3,000		
	<u>68,600</u>		<u>68,600</u>

હવાલાઓ :

- (i) આખરનો સ્ટોક—₹11,500
- (ii) મકાન પર ઘસારો @ 10% અને ઓફિસ ઉપકરણો પર ઘસારો @ 20% લેખે
- (iii) અગાઉ ચુકવેલ ભાડું—₹180
- (iv) ચુકવવાનો બાકી પગાર—₹1000

★ ★ ★

